

SEKSTING

procedury reagowania

<i>Podstawy prawne uruchomienia procedury</i>	art. 191a i art. 202 kodeksu karnego
<i>Rodzaj zagrożenia objętego procedurą</i>	Seksting to forma komunikacji elektronicznej, w której przekazem jest seksualnie sugestywny obraz lub treść, są to wszelkie zachowania i aktywności seksualne rozsyłane za pomocą mediów - także te, które stanowią źródło dochodu osób nieletnich.
<i>Telefony alarmowe</i>	Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – 800 100 100 , Policja 997 .
SPOSÓB POSTĘPOWANIA	
<i>Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia</i>	Informacja wykonaniu, otrzymaniu, przesyłaniu, publikowaniu intymnych materiałów przez ucznia może dotrzeć do nauczyciela z różnych źródeł. Zdarzenie może być zgłoszone przez osobę wysyłającą materiał sekstingowy, jej rodziców, osobę, która otrzymała materiał, jej rodziców czy świadków. Zgłoszeń przypadków sekstingu dokonują głównie rodzice lub opiekunowie prawni dziecka-ofiary. Czasami informacja dociera do szkoły bezpośrednio od jej samej lub z grona bliskich znajomych ucznia. Zdarza się, że nauczyciele i inni pracownicy szkoły sami identyfikują takie zdarzenia w sieci. Delikatny charakter sprawy a także potencjalna penalizacja sprawcy, wymagają zachowania daleko posuniętej dyskrecji i profesjonalnej reakcji.
<i>Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów</i>	Istnieją trzy podstawowe rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania: • Rodzaj 1: wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników a materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej. • Rodzaj 2: materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle a młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie. • Rodzaj 3: materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

<i>Identyfikacja sprawcy</i>	Identyfikacja sprawcy będzie możliwa przede wszystkim dzięki zabezpieczeniu dowodów (np. kopie przesłanych zdjęć, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia). Seksting z udziałem małoletnich jest karalny, zatem skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie. Należy przy tym przestrzegać zasad dyskrecji, szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.
<i>Aktywności podejmowane wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły</i>	Zidentyfikowani małoletni sprawcy sekstingu wraz z rodzicami winni zostać wezwani do dyrekcji szkoły, gdzie zostaną im przedstawione dowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych zachowań i działań wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne. • Rodzaj 1: Dalsze działania poza zapewnieniem wsparcia i opieki psychologiczno-pedagogicznej nie są konieczne, jednak istotne jest pouczenie sprawców zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało ostrzejsze konsekwencje, w tym prawne. • Rodzaj 2: Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne, w takim wypadku na Dyrektora placówki ciąży obowiązek zgłoszenia incydentu na Policję. Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu (art. 202 § 2 kodeksu karnego), dlatego też Dyrektor placówki jest zobowiązany do zgłoszenia incydentu na Policję i/lub do sądu rodzinnego. Wszelkie działania wobec sprawców incydentu powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami lub opiekunami prawnymi. • Rodzaj 3. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne – konieczne jest zgłoszenie takiego przypadku na Policję. W sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy, należy dodatkowo zastosować procedurę postępowania: Cyberprzemoc.
<i>Aktywności wobec ofiar zdarzenia</i>	Pierwszą reakcją szkoły i rodziców, obok dokumentacji dowodów, winno być otoczenie wszechstronną, dyskretną opieką psychologiczno - pedagogiczną ofiary oraz zaproponowanie

	odpowiednich działań wychowawczych. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla ofiary sekstingu. Jeżeli uczeń zrobił, wysłał lub opublikował swoje intymne zdjęcia czy filmy albo też otrzymał od kogoś tego typu materiały należy poinformować go o możliwych konsekwencjach. Następnie należy zebrać informacje nt. ewentualnej sytuacji i miejsca udostępnienia. 1. Jeśli materiał nie został nigdzie przesłany, należy zachęcić do usunięcia go z telefonu. 2. Gdy materiał został przesłany, należy skontaktować się z odbiorcą w celu jego usunięcia: • uczeń kontaktuje się z osobą, której to wysłał lub • nauczyciel/pedagog szkolny zaprasza rodziców ucznia na rozmowę i obliuguje ich do usunięcia tego konkretnego materiału 3. Jeżeli treści są dostępne online, należy: ✓ jak najszybciej usunąć materiał <u>Jeśli wiemy, kto zamieścił materiał:</u> • uczeń kontaktuje się z osobą, której wysłał/od której otrzymał materiał lub • nauczyciel/pedagog szkolny zaprasza rodziców ucznia na rozmowę i obliuguje ich do usunięcia tego konkretnego materiału <u>Jeśli sprawca jest nieznany:</u> • należy zgłosić nadużycie do administratora • w przypadku naruszenia wizerunku podjąć interwencję prawną: ✓ poinformować o fakcie wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa szkolnego i Dyrektora ✓ powiadomić rodziców ucznia o zdarzeniu oraz zapoznać ich z materiałem dowodowym, następnie podjąć współpracę z rodzicami w celu udzielenia wsparcia dziecku ✓ zabezpieczyć dostępne dowody i zebrać informacje na temat zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, jego formy, częstotliwości i miejsca wystąpienia ✓ podjąć interwencję prawną, która możliwa jest w przypadku złamania prawa, tj. naruszenie wizerunku: art. 202 kk (publikowanie wizerunku nagiej
--	--

	osoby małoletniej, rozpowszechnienie pornografii z udziałem małoletniego) art.191 kk (stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia do określonego działania) ✓ przygotować dokumentację zgłoszenia (opis sytuacji – okoliczności, dowody, osoby biorące udział w zdarzeniu, podjęte działania, ustalenia z poszczególnymi uczniami) ✓ monitorować sytuację (upewnić się, czy nie jest potrzebne udzielenie uczniowi/uczniom dalszego wsparcia).
<i>Aktywności wobec świadków</i>	Jeśli przypadek sekstingu zostanie upowszechniony w środowisku rówieśniczym – np. poprzez przesłanie MMS do uczniów tej samej szkoły/klasz lub publikację w portalu społecznościowym, należy podjąć działania wychowawcze, uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na odpowiedzialność karną.
<i>Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi</i>	W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (przestępstwo ścigane z urzędu) kierownictwo szkoły jest zobowiązane do powiadomienia o tym zdarzeniu Policji lub sądu rodzinnego.
<i>Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi</i>	Kontakt ofiar z placówkami specjalistycznymi może okazać się konieczny w indywidualnych przypadkach. O skierowaniu do nich decyzję powinien podjąć psycholog/pedagog szkolny wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi ofiary.

Opracowanie: Dorota Stach – pedagog specjalny, oligofrenopedagog